

INGEZONDEN.

TUBERCULOSE IN HET LEGER.

„Het onderzoek naar het veelvuldig voorkomen van tuberculose in het leger is „tengevolge van de vele daaraan verbonden bezwaren nog niet geheel beëindigd. „Niettemin is het mogelijk reeds vast te stellen, dat het aantal wegens tuberculose „voor den militairen dienst ongeschikt verklaarden inderdaad hoog is, doch dat „dit feit geen aanleiding mag zijn voor gevolgtrekking betreffende het voorkomen „dezer ziekte in het leger.

„De oorzaken van het voorkomen van tuberculose in het leger is gelegen in de „omstandigheden dat een aantal dienstplichtigen, met die kwaal behept, onder „de wapenen komt. De termijnen, noodig gebleken voor de afkeuring der aange- „tasten, acht de minister, mede gelet op de vaak uiterst moeilijke herkenning dezer „ziekte, zeer bevredigend.

„De ter bestrijding van tuberculose in het leger noodige maatregelen kunnen zich „dan ook in hoofdzaak bepalen tot een zoo scherp mogelijk toezicht vóór en bij de „intrede in het leger.

Aldus de minister van oorlog in zijn memorie van antwoord.

Als bewijs, dat inderdaad *scherp* toezicht wordt gehouden, het volgende:

In den zomer van 1924 kreeg een jongeman in mijn vorige gemeente een ernstig longlijden. Tuberkel-bacillen werden in het sputum gevonden. Kort daarop kreeg hij heftige longbloedingen, die ongeveer een week in meer of mindere mate aanhielden. Temperaturen tot 40° toe. Slechts heel langzaam heeft deze patiënt zich hiervan hersteld en thans is hij zoover, dat hij weer mag wandelen, licht werk verrichten, niet meer hoest en geen temperatuursverhooging meer heeft. Bij mijn vertrek gaf ik hem een brief, waarin ik deze feiten vermeldde, om dezen bij de a.s. keuring voor de militie te overhandigen.

Op 16 Maart heeft deze plaats gehad, de jongen is onderzocht, de brief overhandigd, maar... er volgde goedkeuring voor den militairen dienst.

Onmiddellijk heb ik den jongen aangeraden, herkeuring aan te vragen en hem hierbij opnieuw een brief, over wat ik als huisarts met hem meegemaakt had, gegeven.

Ik wil over dit geval geen commentaar geven: het spreekt voor zich zelf. Alleen zou ik wel gaarne willen vernemen, welke weg er moet bewandeld worden, voor het geval deze patiënt opnieuw mocht worden goedgekeurd.

Rijswijk (Z.-H), 25 Maart 1926.

P. GREUP.

BELOOP OF VERLOOP.

I.

Het treft mij telkens den laatsten tijd, dat in het *Tijdschrift* steeds gesproken wordt over het „beloop” van een ziekte. Mijn taalgevoel zegt mij, dat dit moet zijn „verloop” der ziekte. Nu ik mij hier eenige malen tegen gestoot heb, kan ik dit vraagstuk niet op zijn beloop laten en maar afwachten wat de afloop zal zijn van de strijd tusschen verschillend taalgevoel. Men spreekt van *de loop der tijden*, van het *verloopen van een goed beklante zaak*, maar ook zegt men: *als het getij verloopt na verloop van tijd, een kalm verloop* enz.. In „*beloop*” zit iets passiefs, echt op zijn beloop laten; daarentegen in „*verloop*” voelt men de wisselingen en de verandering van den toestand, zooals dit juist voor de opeenvolging der dagen bij het afnemen en toenemen der verschijnselen in een ziektegeval vereischt wordt.

Mocht u, mijnheer de Redacteur, dit niet met mij mede voelen, dan maak ik er tochaanspraak op in eigen geschrift te mogen blijven beschrijven het „verloop” van een ziektegeval.

Leiden, Maart 1926.

J. MUNK.

Naar aanleiding van het hierboven geplaatste stuk vraagt de redactie van dit *Tijdschrift* mij naar mijn gevoelen over het verschil tusschen *beloop* en *verloop*. Mij dunkt, dat *verloop* wordt gezegd van den tijd, in den zin van het *voorbijgaan*: *na verloop van drie jaren*, toen drie jaren waren voorbijgegaan en dus verdwenen. Men zegt daarentegen *het beloop van eene lijn*, d.i. haar loop, zooals die blijkt uit den loop van de op elkaar volgende gedeelten. Vroeger werd ook gezegd *het beloop der wereldsche zaken*, d.i. de loop der omstandigheden, zooals die telkens al of niet wordt gewijzigd. Men laat iets *op zijn beloop*, d.i. men tracht niet zelf dien loop te wijzigen of te bepalen. Zoo is m.i. ook verdedigbaar *het beloop van eene ziekte*, d.i. die ziekte, beschouwd in hare op elkaar volgende vormen. Men zou dus bijv. kunnen zeggen *het beloop van zijne jeugd was voorspoedig*, maar *nauwlijks was zijne jeugd verlopen*, of *hij had reeds groote zorgen*. Ik voor mij zou dus bijv. liever niet zeggen *die onderhandelingen zijn gunstig verlopen*, maar de voorkeur geven aan *die onderhandelingen hebben een gunstig beloop gehad*, of *zijn voorspoedig geweest*.

Groningen, Maart 1926.

A. KLUYVER.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz..

Het ontslag van dr. ADA POTTER.

In ons nummer van 9 Januari l.l. heb ik op bladz. 214 melding gemaakt van het niet herbenoemen als conservator bij de psychiatrie aan de rijksuniversiteit te Utrecht van dr. ADA POTTER en in het nummer van 16 Januari zijn op bladz. 294 vermeld de vragen van het lid van de Tweede Kamer VAN DER WAARDEN naar aanleiding daarvan aan den minister van onderwijs, kunsten en wetenschappen gesteld. Het antwoord van den genoemden minister is thans verschenen en luidt als volgt:

1. De eerste vraag wordt bevestigend beantwoord.

2. Mejuffrouw dr. A. POTTER werd met ingang van 1 Januari 1916 benoemd tot tijdelijk conservator bij de psychiatrie aan de rijksuniversiteit te Utrecht, tevens belast met assistentendiensten, en was dus 10 jaren in tijdelijken dienst.

Vermits curatoren dier universiteit, op voorstel van den hoogleeraar dr. WINKLER, haar jaarlijks voor een herbenoeming voordroegen, mag daaruit de gevolgtrekking worden gemaakt, dat mejuffrouw POTTER het in haar gestelde vertrouwen niet heeft beschaamd. De laatste herbenoeming geschiedde voor het tijdvak van 1 Januari 1925 tot en met 31 December 1925. Voor het tijdvak van 1 Januari 1926 tot en met 31 December 1926 is mejuffrouw POTTER echter niet voor een herbenoeming voorgedragen. Curatoren der rijksuniversiteit te Utrecht vonden hiertoe geen aanleiding, omdat uit het advies van den nieuwbenoemden hoogleeraar dr. BOUMAN bleek, dat de wetenschappelijke arbeid van mejuffrouw POTTER zich wel aan de opvattingen en werkmethode van den afgetreden hoogleeraar WINKLER, maar niet aan de zijne aansloot.

3. Uit het tijdelijk karakter van de benoeming van verschillende aan de laboratoria en klinieken der universiteiten verbonden conservatoren en assistenten, blijkt inderdaad, dat het voortbestaan van hun ambtenaarspositie in eerste instantie afhangt van het oordeel van den hoogleeraar over de wenschelijkheid van voortzetting van hun arbeid. Wisseling blijft dus telkens mogelijk, wat ook noodzakelijk is.

De ondergeteekende acht het in overeenstemming met een juiste opvatting van het ambt van een hoogleeraar, dat aan dezen, voor zoover dit mogelijk is, vrijheid gelaten wordt in de keuze van zijn wetenschappelijke medewerkers,